

Валюта рыногу (2016-жылдын август айы)

Өткөн айдын ушул эле көрсөткүчүнө салыштырганда кароого алынып жаткан мезгил ичинде америка валютасынын алмашуу курсунун 1 АКШ доллары үчүн 67,9699 сомдон 68,8990 сомго чейин бир аз жогорулашы байкалган (+1,4 пайыз). Мында, рыноктун катышуучулары тарабынан валютага болгон сунуштун артышы, негизинен өлкөгө акча которуулар системалары боюнча келип түшкөн валюта көлөмүнүн; банктардын конвертациялык операцияларынын натыйжасында алынган долларлардын эсебинен жүзөгө ашырылып келген.

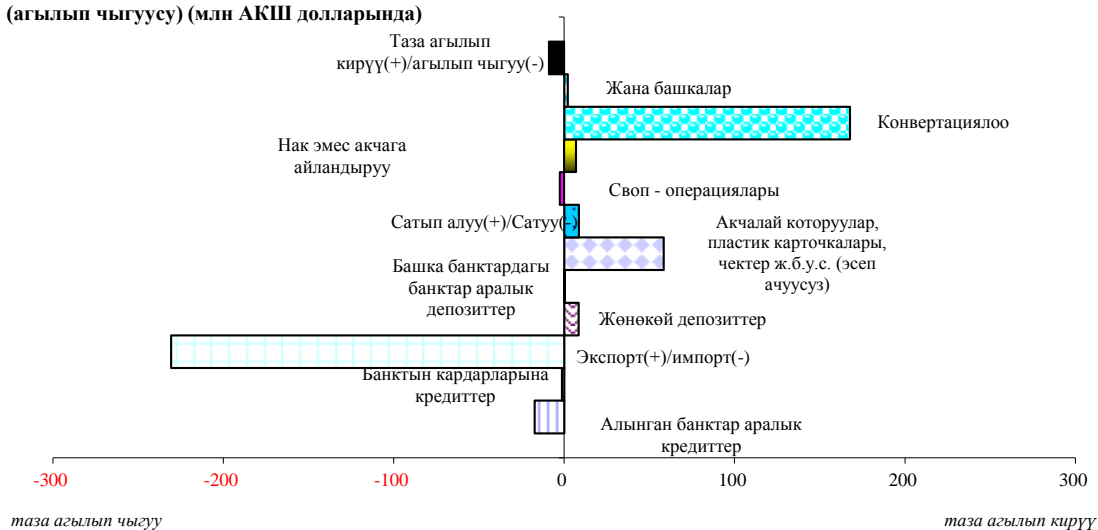
Чет өлкө валютасын сатып алуу-сатуу боюнча операциялардын жалпы көлөмү өткөн айдын ушул эле көрсөткүчүнө салыштырганда 22,3 пайызга, 42,4 млрд сомго чейин көбөйгөн. Коммерциялык банктардын нак операцияларынын көлөмүнүн 21,0 млрд сомго чейин олуттуу көбөйүшү (+28,4 пайыз), алмашуу бюролорунун нак операциялар сегментинде ишкердик жигердүүлүгүнүн 16,7 млрд сомго чейин көбөйүшү себеп болгон (+32,8 пайыз), ал эми коммерциялык банктардын нак эмес операциялар сегментинде, тескерисинче 18,3 пайызга, 4,7 млрд сомго чейин төмөндөөсү байкалган.

Банктар аралык валюта тооруктарынын чогуу алгандагы жүгүртүүсү өткөн айга салыштырганда 16,7 пайызга, 63,7 млн АКШ долларга чейин төмөндөгөн. Улуттук банк тарабынан чет өлкө валютасын сатып алуу боюнча валюталык интервенциялардын 76,6 пайызга, 6,7 млн АКШ долларына чейин төмөндөшү себеп болгон. Коммерциялык банктар ортосунда ишке ашырылган операциялар көлөмү 26,9 пайызга, 41,9 млн АКШ долларына чейин көбөйгөн.

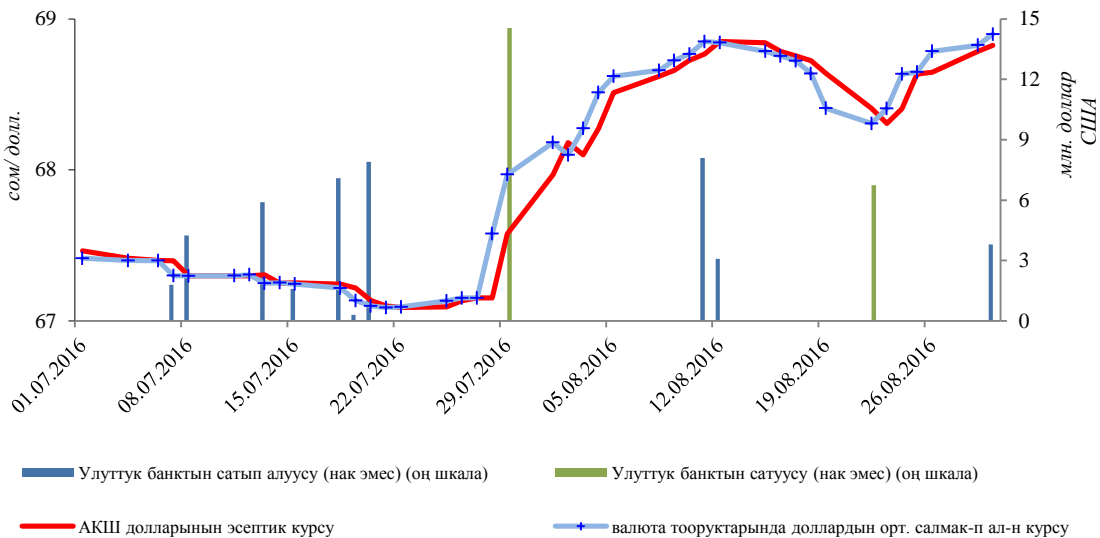
Улуттук банк кароого алынып жаткан мезгил ичинде коммерциялык банктар менен СВОП-операцияларды ишке ашырган эмес.

Валюталардын негизги түрлөрү боюнча бөлүштүрүүдө ар түрдүү багыттагы жылышы байкалган. Мында, ишке ашырылган операциялардын жалпы көлөмүндө валюталардын үлүштүк катышы төмөнкүчө бөлүштүрүлгөн: америка долларындагы операциялардын салыштырма салмагы 58,1 пайыз (-1,5 пайыздык пункт), евродо операциялар үлүшү – 1,7 пайыз (-0,8 пайыздык пункт), рублиде операциялар үлүшү – 38,9 пайыз (+3,3 пайыздык пункт), казак теңгесинде – 1,3 пайыз (-1,0 пайыздык пункт).

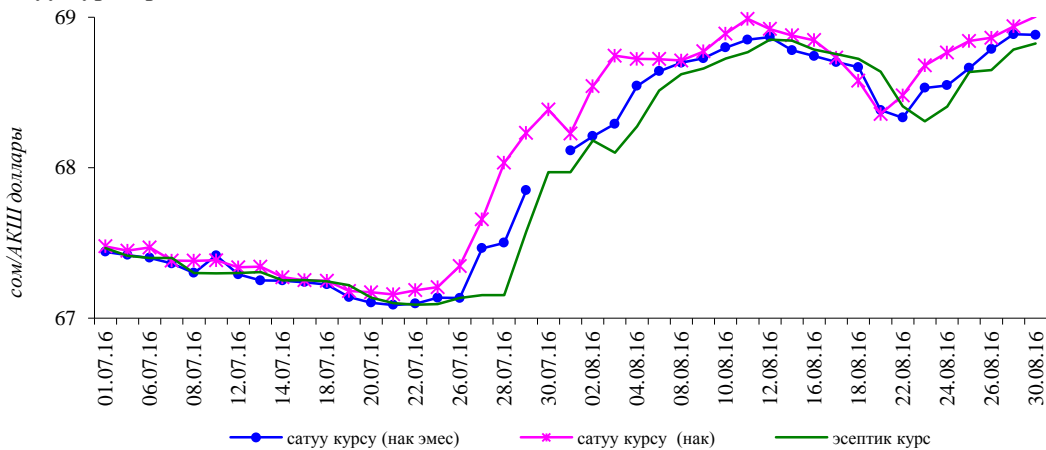
1-график. Коммерциялык банктарда нак эмес АКШ долларынын таза агылып кирүүсү (агылып чыгуусу) (млн АКШ долларында)

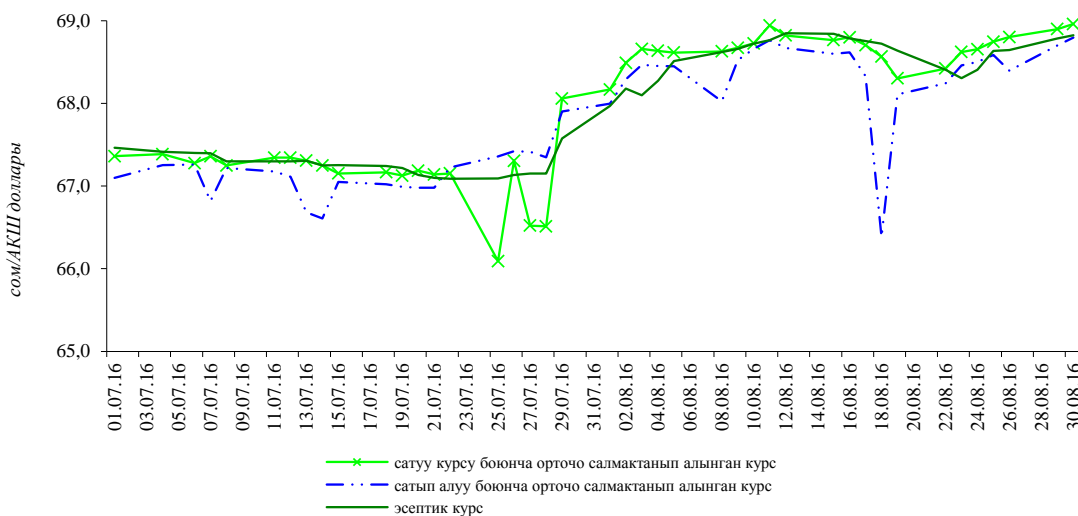
2-график. Банктар аралык валюта тооруктарында АКШ доллар курсунун динамикасы

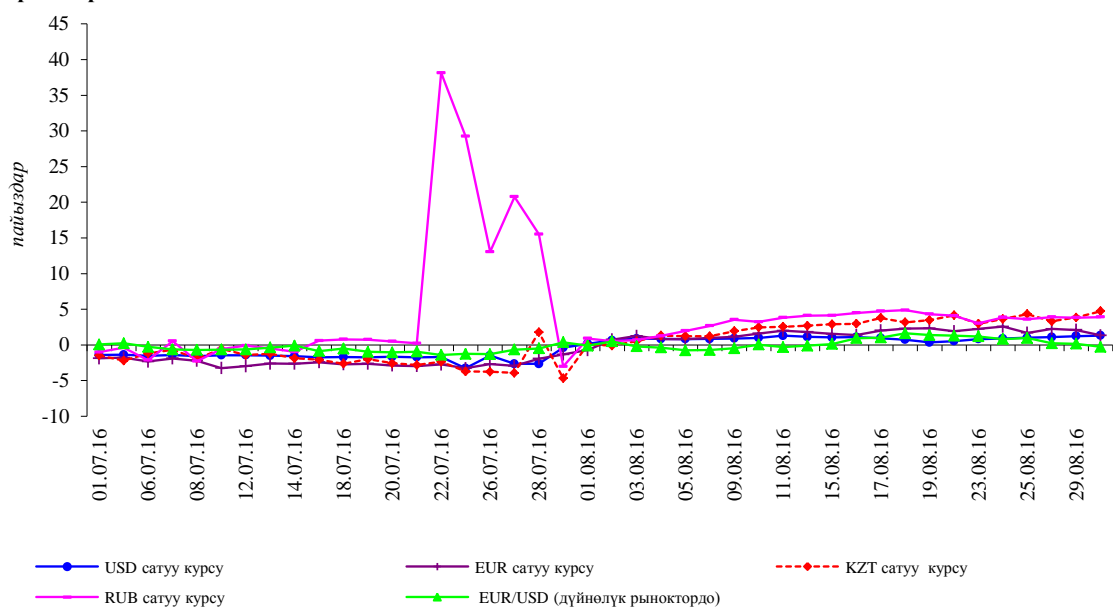
3-график. Коммерциялык банктарда нак эмес жана нак долларынын сатуу курстарынын динамикасы

4-график. Алмашуу бюролорунда АКШ доллар курсунун динамикасы

5-график. Алмашуу бюролорунда негизги валютар курсунун, алмашуу бюролорунда жана дүйнөлүк рынокторунда АКШ доллар курсунун өзгөрүү арымдарынын динамикасы

1-таблица. Операциялардын түрлөрү боюнча чет өлкө валютасын сатып алуу жана сатуу көлөмү (сом)

миң сом

Мезгил аралыгы	Жалпы операциялардын көлөмү	Комм. банктардын накталай эмес		Комм. банктардын накталай		Алмаштыруу бюролордун накталай операциялары		
		Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)	Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)	Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)	
2015	08	39 887,6	3 895,1	9,8	20 448,9	51,3	15 543,6	39,0
	09	40 207,2	8 320,9	20,7	20 069,4	49,9	11 816,9	29,4
	10	36 510,4	5 802,9	15,9	18 347,3	50,3	12 360,1	33,9
	11	40 143,6	10 092,7	25,1	18 153,4	45,2	11 897,5	29,6
	12	39 459,8	11 371,5	28,8	17 816,2	45,2	10 272,0	26,0
2016	01	28 883,0	9 561,2	33,1	12 989,0	45,0	6 332,7	21,9
	02	26 720,6	4 964,7	18,6	12 616,1	47,2	9 139,8	34,2
	03	32 735,6	8 112,3	24,8	14 513,1	44,3	10 110,3	30,9
	04	32 370,0	4 969,6	15,4	15 331,1	47,4	12 069,3	37,3
	05	27 596,3	2 419,6	8,8	15 191,9	55,1	9 984,7	36,2
	06	36 827,9	5 009,8	13,6	17 788,5	48,3	14 029,6	38,1
	07	34 708,9	5 748,0	16,6	16 374,1	47,2	12 586,9	36,3
	08	42 431,9	4 698,6	11,1	21 022,2	49,5	16 711,2	39,4

2-таблица. Валюталар боюнча чет өлкө валютасын сатып алуу жана сатуу көлөмү (сомдук эквивалент)

МЛН. СОМ

Мезгил аралыгы		Жалпы операциялардын көлөмү		АКШ доллары		Евро		Орус рубли		Казак тенгеси		Жана башкалар	
		көлөм	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	
		2015	08	39 887,6	24 745,9	62,0	1 189,4	3,0	9 606,4	24,1	4 334,7	10,9	11,1
	09	40 207,2	27 132,2	67,5	881,3	2,2	10 603,2	26,4	1 579,8	3,9	10,8	0,0	
	10	36 510,4	23 227,8	63,6	935,4	2,6	10 251,8	28,1	2 087,3	5,7	8,1	0,0	
	11	40 143,6	26 486,8	66,0	1 800,3	4,5	10 904,1	27,2	943,7	2,4	8,8	0,0	
	12	39 459,8	27 773,3	70,4	1 671,4	4,2	9 152,8	23,2	853,2	2,2	9,0	0,0	
2016	01	28 883,0	21 810,2	75,5	1 118,8	3,9	5 575,1	19,3	372,2	1,3	6,7	0,0	
	02	26 720,6	17 106,1	64,0	1 760,9	6,6	7 329,6	27,4	504,9	1,9	19,1	0,1	
	03	32 735,6	21 311,8	65,1	1 562,5	4,8	9 218,0	28,2	636,7	1,9	6,7	0,0	
	04	32 370,0	19 847,0	61,3	694,8	2,2	11 181,0	34,5	637,0	2,0	10,2	0,0	
	05	27 596,3	16 058,9	58,2	590,7	2,1	10 351,6	37,5	584,7	2,1	10,4	0,0	
	06	36 827,9	21 745,2	59,1	675,5	1,8	13 751,6	37,3	645,8	1,8	9,9	0,0	
	07	34 708,9	20 702,2	59,6	863,5	2,5	12 356,2	35,6	773,9	2,2	13,1	0,0	
	08	42 431,9	24 457,1	58,1	942,2	1,7	15 542,0	38,9	1 466,0	1,3	24,6	0,0	

3-таблица. Четөлкө валюталарынын сомго карата курсу боюнча маалыматтар

Мезгил аралыгы		Айдын акырына карата эсептик курс				Бир ай ичинде эсептик курстун четтөөсү			
		АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси
2015	08	65,0953	73,4991	0,9792	0,2739	6,7%	9,8%	-5,3%	-15,9%
	09	68,8359	77,2924	1,0392	0,2546	5,7%	5,2%	6,1%	-7,0%
	10	69,6980	76,7131	1,0827	0,2497	1,3%	-0,7%	4,2%	-1,9%
	11	75,9000	80,5792	1,1458	0,2471	8,9%	5,0%	5,8%	-1,0%
	12	75,8993	83,0073	1,0414	0,2236	0,0%	3,0%	-9,1%	-9,5%
2016	01	75,8826	82,6665	1,0094	0,2078	0,0%	-0,4%	-3,1%	-7,1%
	02	74,2525	81,8337	0,9888	0,2123	-2,1%	-1,0%	-2,0%	2,2%
	03	70,0158	79,2439	1,0356	0,2037	-5,7%	-3,2%	4,7%	-4,1%
	04	68,4200	77,8483	1,0635	0,2086	-2,3%	-1,8%	2,7%	2,4%
	05	68,2986	76,0471	1,0335	0,2027	-0,2%	-2,3%	-2,8%	-2,8%
	06	67,4860	74,6530	1,0502	0,1992	-1,2%	-1,8%	1,6%	-1,7%
	07	67,9699	75,4364	1,0137	0,1930	0,7%	1,0%	-3,5%	-3,1%
	08	68,8260	76,9853	1,0575	0,2031	1,3%	2,1%	4,3%	5,2%

4-таблица. Алмашуу бирлорунда четөлкө валюталарынын сомго карата курсу боюнча маалыматтар

Мезгил аралыгы		Бир ай ичиндеги орточо маржа				Валюталарды сатуу курсунун орточо				Бир ай ичинде валюталарды сатуу курсунун			
		АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси
2015	08	0,3%	0,7%	0,4%	1,0%	0,6%	0,3%	0,5%	0,7%	4,7%	7,2%	-5,5%	-17,5%
	09	0,3%	0,8%	0,4%	1,4%	0,4%	0,5%	0,6%	1,0%	6,9%	7,0%	8,1%	-5,7%
	10	0,2%	0,6%	0,4%	0,7%	0,1%	0,2%	0,8%	0,3%	1,5%	-0,4%	12,5%	-7,7%
	11	0,3%	0,5%	0,3%	1,2%	0,3%	0,3%	0,5%	0,8%	8,4%	4,6%	4,3%	-0,7%
	12	0,3%	0,5%	0,5%	1,4%	0,0%	0,1%	0,3%	0,8%	0,5%	3,2%	-8,5%	-9,1%
2016	01	0,3%	0,6%	0,6%	1,9%	0,0%	0,1%	0,8%	0,7%	-0,3%	-0,3%	-3,7%	-7,2%
	02	0,3%	0,6%	0,6%	1,3%	0,3%	0,4%	0,6%	0,4%	-3,0%	-2,2%	-2,6%	2,1%
	03	0,2%	0,6%	0,5%	1,1%	0,2%	0,2%	0,4%	0,4%	-6,2%	-3,0%	4,7%	-3,2%
	04	0,3%	0,6%	0,6%	1,0%	0,3%	0,3%	0,6%	0,3%	-0,8%	-0,3%	2,2%	3,2%
	05	0,2%	0,6%	0,5%	1,1%	0,1%	0,1%	0,5%	0,3%	-0,2%	-2,5%	-0,5%	-3,8%
	06	0,1%	0,6%	0,4%	0,9%	0,1%	0,1%	0,5%	0,2%	-1,3%	-1,7%	1,4%	-1,2%
	07	0,0%	1,1%	1,4%	1,4%	0,1%	0,3%	1,4%	1,4%	0,9%	0,4%	-1,7%	-3,5%
	08	0,4%	0,9%	0,9%	2,9%	0,1%	0,3%	0,3%	0,3%	1,3%	1,3%	3,9%	4,7%